

बुधोयुधिष्ठिरः तस्यःकलेःपरिसर्पणंप्रसरणंविलोक्य कथंभूतम् लोभाद्यधर्मचक्रंयस्मिन् जिह्मंकौटिल्यम् पर्यधात् तदुचितंपरिधानमकरो
त् ॥ ३७ ॥ आत्मनःस्वस्यगुणैःसुसममतिसदृशम् तोयंसर्वतःस्थितंसमुद्रोदकमेवनीवीपरिधानविशेषोयस्याः तस्याभूमेःपतित्वेनाभिषिक्तवान्
॥ ३८ ॥ वज्रमनिरुद्धस्यपुत्रम् निरूप्यकृत्वेत्यर्थः अपिबत् आत्मन्यारोपयामास ईश्वरःसमर्थः॥ ३९ ॥ संछिन्नान्यशेषाणिबंधनानिउपाधयोयेन
॥ ४० ॥ तदेवदर्शयतिद्वाभ्याम् वाचमित्युपलक्षणम् सर्वेन्द्रियाणिमनसिप्रविलापितवानित्यर्थः तच्चमनःप्राणे प्राणाधीनवृत्तित्वात् तंचप्राणमि
तरेअपानेतेनाकर्षणात् अपानव्यापारउत्सर्गः तत्सहितमपानंमृत्यौतदधिष्ठातृदेवतायाम् अनेनैववागादिष्वपितत्तत्कर्मसाहित्यंज्ञेयम् तंमृत्युं

युधिष्ठिरस्तत्परिसर्पणंबुधःपुरेचराष्ट्रेचगृहेतदात्मनि ॥ विभाव्यलोभानृतजिह्महिंसनाद्यधर्मचक्रंगमनायप
र्यधात् ॥ ३७ ॥ स्वराट्पौत्रंविनयिनमात्मनःसुसमंगुणैः ॥ तोयनीव्याःपतिंभूमेरभ्यर्षिंचद्रजाकृये ॥ ३८ ॥ म
थुरायांतथावज्रंशूरसेनपतिततः ॥ प्राजापत्यांनिरूप्येष्टिमग्नीनपिबदीश्वरः ॥ ३९ ॥ विस्तृज्यतत्रतत्सर्वदुकू
लवलयादिकम् ॥ निर्ममोनिरहंकारःसंछिन्नाशेषबंधनः ॥ ४० ॥ वाचंजुहावमनसितत्प्राणइतरेचतम् ॥
मृत्यावपानंसोत्सर्गतंपंचत्वेत्यजोहवीत् ॥ ४१ ॥ त्रित्वेदुत्वाथपंचत्वंतच्चैकत्वेजुहोन्मुनिः ॥ सर्वमात्मन्यजु
हवीद्वह्मण्यात्मानमव्यये ॥ ४२ ॥ चीरवासानिराहारोबद्धवाङ्मुक्तमूर्धजः ॥ दर्शयन्नात्मनोरूपंजडोन्मत्तपि
शाचवत् ॥ ४३ ॥ अनवेक्षमाणोनिर्गादशृण्वन्बधिरोयथा ॥ उदीचींप्रविवेशाशांगतपूर्वामहात्मभिः ॥ तृदि
ब्रह्मपरंध्यायन्नावर्त्तेतयतोगतः ॥ ४४ ॥ सर्वतमनुनिर्जग्मुर्भ्रातरःकृतनिश्चयाः ॥ कलिनाधर्ममित्रेणदृष्ट्वास्पृ
ष्टाःप्रजाभुवि ॥ ४५ ॥

पंचत्वेपंचभूतानामैक्येदेहे देहस्यैवमृत्युर्नात्मनइतिभावितवानित्यर्थः अजोहवीदितियद्वलुगंतालु
ङ्कितरूपम् ॥ ४१ ॥ त्रित्वेगुणत्रये तच्चत्रित्वमेकत्वेअविद्यायाम् सर्वसर्वारोपहेतुमविद्यामात्मनिजीवे अजोहवीदितिवक्तव्येअजुहवीदित्यर्षम् एवं
शोधितमात्मानंब्रह्मणिअव्ययेकूटस्थे नतस्यान्यत्रलयइत्यर्थः ॥ ४२ ॥ तदेवमात्मप्रतिपत्तिमुक्त्वाबाह्यस्थितिमाह चीरवासाइतिद्वाभ्याम् बद्धवा
क्मौनी ॥ ४३ ॥ अनवेक्षमाणःअनुजादिप्रतीक्षामकुर्वन् आशांदिशम् गतपूर्वापूर्वंप्रविष्टाम् यतःयांदिशम् ॥ ४४ ॥ अधर्मोमित्रंयस्यतेन ॥ ४५ ॥